

Jubileusz Pani Profesor Ewy Roo-Zielińskiej

Profesor dr hab. Ewa Roo-Zielińska należy do wąskiego grona naukowców, którzy w swojej działalności badawczej łączą wiedzę dwóch dyscyplin naukowych: biologii i geografii. Jej zainteresowania naukowe związane są z fitosocjologią, ekologią roślin i geografią roślin, a zwłaszcza fitoindykacją geobotaniczną.

Z miejsca urodzenia jest Poznanianką, jednak zdecydowana większość Jej życia związana jest z Warszawą, do której wraz z rodzicami przeprowadziła się w wieku czterech lat. To w stolicy przeszła całą swoją ścieżkę edukacyjną, od szkoły podstawowej po studia wyższe, które odbyła na Uniwersytecie Warszawskim, uzyskując tytuł magistra biologii. Po zakończeniu studiów, w roku 1971 podejmuje pracę w Instytucie Botaniki, na Wydziale Biologii Uniwersytetu Warszawskiego w jednostce kierowanej przez wybitnego fitosocjologa profesora Władysława Matuszkiewicza, zaś w roku 1976 przenosi się do Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk, gdzie zostaje włączona do prac w Zakładzie Zagospodarowania Środowiska kierowanym przez drugiego wspnianego naukowca, prof. dr hab. Andrzeja Kostrowickiego. W roku 1980 otrzymuje stopień doktora nauk przyrodniczych (praca doktorska pt. *Dynamika wybranych czynników glebowych w różnych zbiorowiskach leśnych uroczyska „Grabowy” w Puszczy Kampinoskiej*), zaś w 2005 roku stopień doktora habilitowanego na podstawie rozprawy pt. *Fitoindykacja jako narzędzie oceny środowiska fizycznogeograficznego. Podstawy teoretyczne i analiza porównawcza stosowanych metod*. W dziesięć lat później z rąk Prezydenta RP otrzymuje tytuł profesora nauk o Ziemi.

Po przejściu do IGiPZ PAN zainteresowania naukowe Pani Profesor ukierunkowane są na badaniach przestrzennego zróżnicowania zbiorowisk roślinnych, wskaźnikowej wartości roślinności w diagnozie właściwości wybranych charakterystyk środowiska oraz określaniu produkcji biomasy w gradientach troficznych i klimatycznych. Swoje badania prowadziła zarówno w kraju (m.in. Warszawie, okolicach Pińczęwa i jeziora Wigry) jak i poza jego granicami (np. Mongolia, Niemcy, Finlandia, Litwa, Łotwa, Estonia, Białoruś). Brała udział w realizacji kilku projektów międzynarodowych, jak np. „*Wrażliwość ekosystemów borowych w lasach borealnych*”, „*Wpływ zanieczyszczeń atmosfery i zmian klimatu na ekosystemy leśne w Europie Wschodniej i Stanach Zjednoczonych*” oraz krajowych m.in. „*Świadczenia ekosystemowe w krajobrazie młodoglacjalnym – ocena zasobów, zagrożeń i wykorzystania*”, „*Wskaźniki ekologiczne zespołów roślinnych Polski*”, „*Modele długo-*

okresowej ewolucji fitocenoz leśnych regenerujących na terenach porolnych w warunkach zróżnicowanego siedliska glebowego i odmiennych oddziaływań antropogenicznych na pograniczu mazursko-kurpiowskim”, „Diagnoza aktualnego stanu i prognoza tendencji rozwojowych roślinności doliny Wisły w warunkach zmiennej antropopresji”. To tylko kilka przykładów zaangażowania Pani Profesor w działalność badawczą. Podobnie nie sposób wymienić jej innych aktywności na rzecz środowiska geografów. Wspomnę tylko o jej funkcji sekretarza naukowego w Komitecie Nauk Geograficznych PAN w latach 2007–2015, czy też pracy jako członka Zespołu Ekspertów panelu ST10 Narodowego Centrum Nauki. Obecnie pełni funkcję sekretarza Rady Naukowej Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN. Dorobek publikacyjny Pani Profesor to ponad 200 oryginalnych pozycji naukowych.

Z okazji urodzin i jubileuszu zbliżającego się półwiecza działalności naukowej, grupa osób współpracujących z Panią Profesor postanowiła przygotować niniejszy zeszyt *Przeglądu Geograficznego*. Tematyka przedstawionych artykułów nawiązuje do zainteresowań naukowych Jubilatki i mieści się w szerokim kanonie zagadnień geografii fizycznej. Niniejszy tom stanowi zatem zbiór różnorodnych pod względem treści i szczegółowości opracowań, od prac analitycznych prezentujących odkryte w bieżącym roku formy typu pingo na Wysoczyźnie Żarnowieckiej; przedstawiających oszacowany w skali lokalnej wpływ zróżnicowania struktury krajobrazu na bogactwo gatunkowe chrząszczy biegaczowatych (Carabidae), jako grupy systematycznej niezwykle ważnej dla funkcjonowania ekosystemów rolnych; opisujących studia nad zróżnicowaniem szaty roślinnej obszaru ujściowego rzeki Warty do zbiornika Jeziorsko wykonanych po 30 latach od jego budowy; omawiających funkcjonowania szaty roślinnej na obszarach zurbanizowanych czy też wyniki wieloaspektowych badań prowadzonych w łąkach jesionowo-wiązowych w dolinie środkowej Wisły; po prace syntetyczne odnoszące się do percepcji i projekcji krajobrazu w kontekście teorii, zastosowań oraz oczekiwań jak również przedstawiających złożoność krajobrazu oraz wybrane podejścia i wyzwania badawcze.

Oddając Czytelnikom niniejszy zeszyt *Przeglądu Geograficznego* żywimy nadzieję, że będzie on inspirującą lekturą, zaś dostojnej Jubilatce życzymy dalszych sukcesów w życiu zawodowym oraz osobistym.

Marek Degórski